

Különnyomás
a „SCRIPTA BOTANICA
MUSEI TRANSSILVANICI”
III. (1944) kötetéből

Felelős kiadó: Dr. b. Sző Rezső

Nagy Jenő könyvnyomdája Kolozsvár. Tel.: 40-54. — Fv.: Nagy Jenő.

A d a t o k

a Mezőség növényzetének ismeretéhez.

Írta: Dr. berei SOÓ REZSŐ.

A visszatérés óta magam és intézetem tagjai számos alkalommal tettünk kutatókirándulásokat a Mezőség területére. Már korábban összeállítottam az irodalom és saját korábbi gyűjtéseim alapján a Mezőség flórájának előmunkálatait (a székelyföldi flóramű mintájára) s azt, mint a Magyar Flóraművek VI. kötetét óhajtottam megjelentetni. Miután azonban ismét módomban nyílt a terület kutatására, sőt annak növényszociológiai feltárása Kolozsvár korszerű geobotanikai feldolgozással kapcsolatban el-sősorban programmunkká lett, a flóramű kiadása csak a további kutatások lezárása után lesz időszervű. Ezzel kapcsolatban felmerült a mezőségi flóravidék, a Praerossicum pontos határainak kijelölése, miután azok flóratérképem még ideigleneseknek tekinthetők. A földrajzi, történelmi, természettudományi munkák igen különböző határvonalakat rajzolnak, bár általában a Kis-Szamos, Nagy-Szamos, Beszterce—Szászrégen, Maros, Aranyos és Torda—Kolozsvár vonalaktól közbejárt területet említik. A növényföldrajzi Mezőség azonban átlépi nyugaton a Kis-Szamos (v. ö. Kolozsvári Szénafüvek), sőt a Maros-vonalat is. A kérdéssel részünkrol újabban Hargita Z. foglalkozott (Scripta I. 130. II. 64). Megoldása igen nehéz, mert különösen a terület északnyugati felében az árnyas-hüvös *Fraxino-Carpinion*, sőt bükkel kevert gyertyános erdők a tetőkön és északi lejtőkön mozaikszerűen váltakoznak a déli lejtők sztyepréteivel és az omlásos-suavadásos oldalak pusztai növényzetével.

Első idevonatkozó munkámban (AGH. V. 141—183) a Mezőség, illetve az Erdélyi Medence bennszülött és xerotherm (post-glaciális) reliktum jellegű fajainak elterjedésével foglalkoztam, de a kapott areatérképek alapján aligha lehetne kielégítően megrajzolni a Praerossicum határát. Az ott tárgyalt 32 faj közül csak a *Colchicum bulbocodium*, *Iris humilis*, *Paeonia tenuifolia*, *Adonis roligensis*, *Potentilla tuberosa*, *Astragalus Péterpii*, *A. transsilvanicus*, *Polygala sibirica*, *Haplophyllum suaveolens*, *Peucedanum latifolium*, *Scutellaria supina*, a kétes *Ajuga oblongata*, *Ne-*

peta ucranica, *Centaurea trineria*, *C. ruthenica*, *Scorzonera strictiformis*, tehát a fele (16), azok, amelyek nem, vagy alig lépik át Erdélyben a Praerossicum tőlem megvolt — délfelé kiterjesztett — határát.

Több igen jellegzetes pontusi növény (*Crambe tataria*, *Peucedanum tauricum*, a subendemikus *Salvia trassilvanica*, *Plantago Cornuti*, *Cephalaria uralensis*, az endemikus *C. radiata*, *Serratula coronata* (S. Woljii), stb.) előfordulnak a Marusicum megfelelő termőhelyein is. Ezzel szemben igen jelentős azoknak a montán vagy erdei (*Fagion* vagy *Fraxino-Carpinion*) fajok növények száma, — 150 felett — amelyek a Mezőség zárt erdeiben honosak, ezek elterjedéséről részletesen ugyancsak az AGH. lapjain óhajtok megemlékezni. Maga a bükk is mélyen behatol a földrajzi Mezőség területére (Doboka—Füzesmikola—Szék—Gyulatke—Marokháza—Vajdakamarás—Feketelak—Uzdinszentgyörgy—Teke—Nagyercse—Marosvásárhely vonaláig, v. ö. Fekete-Blattny I. 82, mi még a Kisiklói Hársastetőn láttuk), viszont jelentős darabon hiányzik a Marostól délre, az Aranyostól és a Kis-Szamostól keletről is (v. ö. Fekete-Blattny II. 4. térkép), erdészeti leg ez a terület volna mezősségek tekintendő. Újabban e határvonalon belül Mezőszilvárról került elő (Borza Bul. Cluj VIII. 16). Viszont a jellemző sztyeprövények és növényszövetkezetek is, különösen észak felé, jóval tovább terjednek a bükk határvonalán. Hasonló a gyertyán elterjedése is, de ezt a Praerossicum nyugati és déli határain túl már mindenfelé megtaláljuk. Ritkák a cser (I. alább), a hegyi szil (*Ulmus scabra* I. 107 o.), a nyír (*Betula pendula*: Prodán Szamosújvárról, Fekete-Blattny Mezőnénésről közli — I. 689 —, Lengyel Mojosról és Sárpatakéről említi — in litt.), a hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*: Fejérdi és Szamosjenői erdők!, Szamosújvár!, Szék, Mezőszengyel) és a platánjuhar (*Acer platanoides*: Fejér!, Mezőszilvás, Kissármás, Maroslekence), az ezüsttárs (I. 113 o.). Nevezetesebb dealpin montan fajok a Mezőségen: *Coeloglossum viride* (egykor Kolozs, Bós), — *Traunsteinera globosa* (Kolozsvár: Morgó!), — *Scleranthus uncinatus* (Kolozsvár: Morgó!), — *Trollius europaeus* (Kolozsvári Szénafüvek!, Fejér!, Ajton, Bós, Buza), — *Aconitum moldavicum* (I. 109 o.), — *Delphinium Simonkaianum* (Bal-Nagyercse, Ajton?), — *Dentaria glandulosa* (eddig csak Kékesről közölte Prodán Câmpie 101, az adat hiányzik Balázs AGH. II. 22-nél, újabban Hargita Bálványosváralja és Szamosújvárnémeti körül találta), — *Monotropa hypopitys* (Teke). Ugyancsak Hargita találta meg az Erdélyben igen ritka *Ranunculus lanuginosus* (Sznémeti) viszont Prodán *Knautia silvatica* adatai (Szamosújvár, Búza) alighanem tévesek.

A Mezőség növénytakarójáról Prodán terjedelmes, bár nem mindig megbízható és jellemzéseiben nem mindig találó munkában számol be, annyi előfutár, elsősorban Janka Vik-

tor kutatásai után. Részletesen szól a Mezőség erdeiről is. (Flora Câmpiei Ardelene 99–116). Nem állnak helyt azonban következő állításai:

1. A cser (*Quercus cerris*) nem hiányzik a Mezőségről, Fekete-Blattny I. 689 számos termőhelyét közlik, magunk Szamosújvár, Füzesmikola, Iklód „Hársastető“, Cege-Pujon erdeiben láttuk;

2. a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), bár ritka, de nem hiányzik, így Füzesmikolánál (I. Hargitai Scripta II. 68), Széknél a Széki-hegyen cserjést alkot, Fekete-Blattny (I. 688) Vasasszentegyedről és Vicéről közli;

3. a *Vinca minor* nincsak Kékesen terem, de Bálványos-váralja (Hargitai), Bonchida: Bánffy-park, Cege-Pujon „Tisztáserdő“ erdeiben is;

4. a Prodán említette *Dryopteris filix-mas* kívül (I. 103 o.) és a mocsári *D. thelypterist*ől eltekintve még a következő páfrányok élnek a Mezőségen:

Athyrium filix-femina, *Cystopteris filix-fragilis*, *Pteridium aquilinum* (I. 103 és 126 o.),

Polypodium vulgare (Füzesmikola),

Dryopteris Linnaeana (u. ott, I. még 129 o.),

D. phegopteris (I. 129 o.).

A Mezőség északnyugati sarkára vonatkozó újabb kutatásainak eredményeit Hargitai ugyanebben a számban írja le (Bálványosváralja és Coptelke vidéke), magam itt a Szamos- és Füzes-völgyek közé eső terület, így Bonchida, Szamosjenő, Kisiklód, Szék, Cege, Vasasszentegyed, Pujon (újabb hivatalos neve Kispujyon), Mezősvára, Ombozelke, Vasasszentgothárd, Feketelak, továbbá a Fejérdi völgy (Fejér, Telekfarka), végül Apahida-Kiskályán, Kolozskorpád, Kolozskára és Kolozs községek környékére vonatkozó érdekesebb adatainkból közlök, míg a Borsa-völgy kutatásának eredményei külön kiadványban látnak majd napvilágot. A *-gal jelzett növények kéziratos mezősségi flora-enumerációm szerint újak a Praerossicum területén. Különös figyelemmel vagyok az erdei növényfajok elterjedésére, míg a szénavezetőkön általában megtalálható fajokat mellőzöm.

Az eddig vizsgált területek: Fejérdi erdő, Fejérdi völgy, Bonchida: Bánffy-park, Szałosliget rétjeivel és hordaléknövényzetével, a Szamosra néző Ny-i lejtők *Pinus silvestris* erdei és sztyeprétfaji, valamint omlásnövényzete, a Szamosjenői erdő, a Hársastető szénafüvei és erdeje, Bonchida és Szék közt a Csanafű kis erdőcskéje, Ny-i oldalának szénafüvei, a „Váné-berke“ erdeje, rétek a Csanafű és Reketfű között, sóstalajok Szék és Gyulatelke között, az egykor Széki-tó sósvegetációja, a Széki-hegy xerotherm erdeje és sztyeplejtői, a Csukás-tó. Cege: Kistó vizi és mocsári növényzete, Üjtó-völgye szénafüvei és ligetei, Tisztáserdő, Tisztásvölgy, Ménlö felé. Vasasszentgothárd—Feketelak között Látódomb lejtői, omlásai és cserjései, szénafüvei.

Pujon: sztyeplejtők a községtől¹ É-ra, erdő attól D-re, Vasasszentegyed: Pujoni-hegy erdeje. Gyilkostető erdeje Szék felé. Omlásos lejtők Mezősvára és Ombozelke felé, Ombuz patak völgye, erdő az ombuzi malomnál (Vsztgothárd határa). Apahida—Kiskályán: sós- és sztyeplejtők, Méneshágó erdeje. Kiskályán: Kistelek-hegy, Somai erdő. Kolozskorpád erdeje, Kolozs erdeje, szénafüvei és sósfürdője.

Dryopteris filix-mas (L.) Schott. — A Mezőségen ritka, az északkeleti rész kivételével. Iklód „Hársastető“, Bonchida: Bánffy-park.

Athyrium filix-femina (L.) Roth — Bonchida: Bánffy-park.

**Cystopteris filix-fragilis* (L.) Borb. — Bonchida: Bánffy-park. *Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn — Fejérdi-e., Kolozsi-e., Cege-Pujon „Tisztás-e.“.

Equisetum maximum Lam. — Fejér, Szék „Váné-berke“, Cege.

**E. ramosissimum* Desf. — Feketelak „Látódomb“.

Zannichellia palustris L. var. *pedicellata* Wahlbg. et Rosén — Szék.

**Alisma lanceolatum* With. — Bonchida: Bánffy-park, Szék-Gyulatelke, Apahida-Szamosszmiplós (Csúrós).

Stipa Lessingiana Trin. et Rupr.¹ — Telekfarka, Apahida-K.-

¹ Ez a jellegzetes kontinentális árvályhaj a déli lejtők, omlásos, agyagos meredek „Koporsó“-falak, suvadások gyakorta uralkodó növénye, asszociációja a Stipetum Lessingianae. Előfordulásai a korábbi irodalom alapján a Mezőségen: Kolozsvár Szénafüvei (Freyn MTK. XIII. 71, Simk. MNL. III. 91, Soó Geob. Mon. 98, Prodán Câmpie 95, 134–141, Meusel Hercynia II. 301, Nyárády Kolozsv. fl. 54 ott részletes termőhelyei, Soó Kolozsv. fl. 645), Apahida (Janka ÖBZ. XVIII. 232), Kolozs (Janka I. c., Freyn I. c.), K. bós, Virágosvölgy (Freyn I. c.), Zsuk „Keselyh.“ (Nyárád I. c.), Kolozsvár-Torda (Janka I. c.), Gerend, Egerbegy (Wolff MNL. I. 68), Katona-Kiscég, M. palatka, V-sztothárd (Janka ÖBZ. VIII. 267, 340), Novaly-Gyéke (Janka ap. Simk. Erdély 568), M.-szovát (Péterfi MBL. XVII. 59, Prod. Bul. Cluj XVI. 87, FER. 107), M.-bánd—M.-bergenye (Prod. Câmpie 153), M.-sztmihály (Prod. Bul. I. c.), M.-záh, M.-csávás, Sóspatak, Marosludas (Nyárády), Szabéd (Lengyel), Füzesmikola (Harg. Scr. II. 68), Buza (Porcius!), Az Erdélyi Medencében délfelé terjed: Nagycenyed (Simk. Erdély I. c.), Alvinc, Magyarigen (Csató Alsó-Fehér vm. fl. 71), Déva (Péterfi Déva fl. 13), Balázsfalva (Barth Archiv XV. 117, Gram. Hung. 13).

S. pulcherrima C. Koch—Szék „Széki-hegy“ Kolozsvár Szénafüvein kívül (Soó BK. XXII. 71, részletesen Nyárády—Soó Kolozsv. fl. 54, 645) ismert még: V-sztothárd (Janka I. c.), Katona-Kiscég (Janka ÖBZ. XVIII. 232), Mezőbánd (Prod. Bul. Cluj XVI. 87), Magyarszovát, M.-záh (Nyárády!), Gerend (Simk. Erdély 568), Torda (Wolff FEAH. 3987), Aranyosgyéres, Egerbegy (Nyárády!).

- kara, Kiskályán „Kistelek“, Cege „Tisztásv.“, Feketelak „Látó-domb“, Vasasszgothárd-Ombozelke: „Ombuzi malom“. *Phleum montanum* C. Koch — Bonchida-Szék „Csanafű“, „Széki-h.“, Bonchida-Kisiklód, Cege „Tisztás-v.“, Pujon felett. Szabéd (Lengyel).
 **Calamagrostis pseudophragmites* (Hall. f.) Koel. — Bonchida „Szamospart“.
Trisetum flavescens (L.) P. B. et f. *variegatum* (M. et K.) Asch. — Szék „Csanafű-Réketfű“.
Ventenata dubia (Leers) F. Schultz — Cege „Tisztásvölgy“. *Sesleria Heufleriana* Schur — Bonchida, Szamosra néző lejtők É felé, részben ültetett erdei fenyvesekkel borítva.
 A *Sesleria Heufleriana* mezősgégi állományai (Apahida: Csuhá!, Kolozsborsa: Borsai-tanyák!, Kbós, Kolozs, Katona-Kiscég, Budatetke, Füzesmikola) a basi-xerophil sztyeprétek egyik tipusául, *Festucion sulcatae* szövetkezetként tekinthetők.
 *Agrostis canina L. Cege „Üjtő-v.“, Kolozsvár Szénafüvei. Tálan újabban terjed.
Sieglungia decumbens (L.) Bernh. — Cege „Tisztás-e.“ széle eddig csak a Kolozsvári Szénafüvek területéről ismert).
Molinia coerulea L. var. *arundinacea* (Schrank) Asch. — Kiskályán „Kistelek“.
 *Melica altissima L. — Cege, útmentén sövényben. — *M. transsilvanica* Schur — Szék „Széki-h.“, Ombozelke feletti lejtők (f. *Holubyana* Schur) — *M. uniflora* Retz — Cege-Pujon „Tisztás-e.“, Vasassztegyed erdei. Mojos (Lengyel).
Poa pratensis L. var. *setacea* (Hoffm.) Döll. — Bonchida-Szék „Csanafű“. *Festuca heterophylla* Lam. — Apahida-Kályán „Méneshágó“, Korpádi-e., Pujon-Ombozelke, Vsztgothárd „Ombuzi. malom“ erdeje.
 *Bromus ramosus Huds. ssp. *Benekenii* (Syme) Hegi — Fejérdi-e. Szabéd (Lgy.).
Agropyrum intermedium (Host) P. B. var. *arenicola* (Kern.) Jav., ssp. *trichophorum* (Link) Volk., var. *villiferum* (Borb.) Jav. — Cege „Üjtő-v.“ Szabéd (Lgy.). — *A. caninum* (L.) R. et Sch. — Bonchida: Bánffy-park. (Eddig csak Teke-Mkirályfalva között, Prodán Bul. Cluj XVI. 96).²
 *Elymus europaeus L. — Bonchidai liget.

² A mezősgégi erdők elterjedt fűei a *Fraxino-Carpinion* (*Querceto-Carpinetum*) erdőkben a *Melica nutans* (pl. Szék, Pujon, Vasasszgothárd, Korpád, Kolozs! — Mojos, Bazéd — Lengyel) és *Poa nemoralis* (Fejér, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék, Vasassztegyed, Pujon, Vasasszgothárd, Cege, Feketelak, Korpád, Kolozs! — Szabéd, Bazéd — Lengyel), ritkábbak *Milium effusum* (Bonchida-Szék „Csanafű“ — Bazéd — Lengyel), *Dactylis glomerata* L. ssp. *Aschersoniana* Gräbn. (inkább megközelítő alakban), ezekben és tiszta tölgysékekben még *Festuca gigantea* (Fejér, Bonchida:

- Hordeum hystrix* Roth — Szék, az egykori Széki-tó partján. A Mezőségen a mult század közepe óta nem került elő.
Dichostylis Micheliana (L.) Nees Prodán MBL. V. 33, majd Câmpie 78 közli Nagydevecser, Vasassziván és Cegéről. Növénye (Hb. Kv!): *Juncus articulatus!* (Livia juncorum-tól ellevelesedve).
 Jellemző példa Prodán feltünnöbb adatainak megbízhatóságára.
Heleocharis mamillata Lindbg. f. (*H. palustris* auct. p. p.) Kolozsvári Szénafüvek, Szamosfalva-Apahida, Cege (Tisztás-v. felett Ménlő, Kiskályán „Kistelek“ felé). A mezősgégi *H. palustris* jelentős része bizonnyal ide tartozik.
Carex paniculata Jusl. Ügylátszik, csak a Mezőség nyugati peremén, Prodán (Câmpie 141, Bul. Cluj XVI. 97) a Mellegvölgyből közli, magam a Város-tója és a Fennsíki-tó területén láttam. — *C. muricata* L. a mezősgégi erdők legelterjedtebb sás-faja (Bonchida: Bánffy-park, Szamosjenői-e., Pujoni-e.), de terem Szamosfalva és Apahida közi nedves sós réteken is.
 **C. divulsa* Good. — Cege „Blomberg-park“. — *C. pallescens* L. — Szamosjenői-e., Korpádi-e. — Bazéd, Szabéd (Lgy.). — *C. transsilvanica* Schur — Bazéd, Szabéd (Lgy.) — *C. digitata* L. — Bonchida: Bánffy-park, Bonchida-Szék „Csanafű“. — *C. silvatica* Huds. — Fejérdi-e., Szék „Váné-berke“. — *C. pilosa* Scop. — Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“, „Gyilkostető“, Vasassztegyed „Pujon-h.“, Pujon-Ombozelke, Pujon-Cege „Tisztás-e.“, Apahida-Kályán „Méheshágó“, „Somai-e.“, Korpád, Kolozs! általában a *Querceto-Carpinetumok* elterjedt típusképzője. — *C. hordeistichos* Vill. — Szék „Csanafű-Réketfű“, Vasasszgothárd, Cege. — *C. vesicaria* L. — Bonchida: Szamosliget.
 **C. flacca* Schreb. var. *dinarica* Heuff. — Fejérdi-e. (új a kolozsvári flóraterületre), Szamosjenői-e.
Juncus Rochelianus R. et Sch. — Fejérdi-e., Feketelak „Látó-domb“, Korpádi-e. — Szabéd, Mezőbánd, Mszabad (Lgy.) A Kolozsvári Szénafüveken kívül (Schur En. 688, Nyár. Soó Kolozsv. fl. 645) Bazédról (Lgy. Cyp. Hung. 194) ismert.
Gagea pratensis (Pers.) Dum. — Szamosjenői-e., Szék „Váné-berke“. — Maroskece (Nyár.).
Allium rotundum L. — Apahida-Kályán, Feketelak „Látó-domb“. Szabéd (Lgy.). — *A. oleraceum* L. — Korpádi-e.

Bánffy-park, Bonchida-Szék „Csanafű, Váné berke“ etc.) és *Brachypodium silvaticum* (Fejérdi erdő, Szamosjenői erdő, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű, Váné berke“, Szék, Vasassztegyed, Pujon, Vasasszgothárd, Feketelak, Kiskályán erdei! — Bazed, Szabéd — Lengyel), e két utóbbiról irodalmi adat alig.

A. annophyllum Heuff. — Hazai elterjedésének térképét megrajzolta Tatár (AGH. II. 71—72, 121), kiegészítésül: Nyár. — Soó Kolozsv. fl. 116, 650 adatai, Szászencs (Prod. Câmpie 94), Szászrégen (Hayek Pfl. decke 464), Görögénysztimre (Lgy. ap. Soó Székelyf. fl. 25), Maroskece (Nyár.), Szabéd (Lgy.). Láttam még: Telekfarka, Szék „Széki-h.”, Feketelak „Látódomb”.

Fritillaria montana Hoppe (*F. orientalis* et *F. tenella* auct.) — Korpádi-e., Iklód „Hársastető”. — Mezőgerebenesi-e. (Nyár.). A *F. meleagris* L. viszont csak a terület szélén fordul elő: Szászrégen, Radnótfája, v. ö. Soó Székelyf. fl. Suppl. 16.

Asparagus officinalis L. var. *collinus* A. et G. (an *A. collinus* Schur?) — Csürös apahidai példánya alapján a Nyárády (Kolozsv. fl. 641) közölte *A. tenuifolius* csak az *A. officinalis* hosszabblevelű alakja, amely a valódi *A. tenuifolius*-tól már kevés egy örvben álló phyllokladiumival is azonnal megkülönböztethető. Az *A. tenuifolius* tehát újra török Kolozsvár és Erdély flórájából! A spárga különben elég gyakori a Mezőség szénafüvein (pl. Szék, Cege, Pujon, Feketelak-Vsztgothárd körül).

Majanthemum bifolium (L.) Schm. — Fejérdi-e., Szamosjenői-e., Szék „Váné-berke”, Szék-Ombozelke „Gyilkostető”, Cege-Pujon „Tisztás-e.”, Kiskályán „Somai-e.”

Polygonatum multiflorum (L.) All. — Fejérdi-e., Szamosjenői-e., Iklód „Hársastető”, Vsztgothárd „Ombuzi malom” erdeje, Korpádi-e., Kolozs. Még elterjedtebbek a kutatott erdőkben a *P. latifolium* (Jacq.) Desf. — helyenként tömegesen, mint faciesképző: pl. Szamosjenői-e., Cege, Pujon, Korpád, Kolozs erdei, a var. *angustatum* Schur Pujon-Vsztegyed „Pujoni-h. erdeje” — és *P. odoratum* (Mill.) Druce, valamint *Convallaria majalis* L. és *Lilium martagon* L. var. *pubescens* Borb. (majdnem az összes erdőben!).

Paris quadrifolia L. — Szamosjenői-e., Iklód „Hársastető”, Szék „Váné-berke”.

Erythronium dens-canis L., *Scilla bifolia* L. (rendesen var. *subtriphylla* (Schur) Domin) és *Galanthus nivalis* L. mint a *Querceto-Carpinetumok* tavaszi aszpektusának közönséges fajai bizonnal elterjedtek a mezőségi erdőkben is, de kirándulásaink időpontjaiban már rendesen eltünnek. Az *Erythronium* pl. Fejérdi-e., Szamosjenői-e., Szék erdeiben láttam (Lgy. Sárpatak, Pókakeresztúrról jelzi), a *Scilla* ugyanott, Kolozs és Iklód „Hársastető” erdeiből ismerem (Lgy. Sárpatakot említi), míg a *Galanthus* Fejér, Kolozs, Szék („Váné-berke”, — Bonchida: „Csanafű”) körül láttam, a Fejérdi erdőben a var. *major* Ten. (*abruptisectus* Borb!) feltűnő, nagyvirágú alakja is terem. Janka Vsztgothárd körül is említi.

Iris variegata L. — Pujoni-e., Kiskályán „Kistelek”, eddig csak a Mezőség pereméről ismertük. — *I. graminea* L. ssp. *pseudocyperus* (Schur) Soó — Fejérdi-e., Szamosjenői-e., Szék „Váné-berke”, Apahida-Kályán „Méneshágó”, Korpádi-e., de ritkán virít.

Gladiolus imbricatus L. — Cege „Újtó-v.”, Pujoni-e., Feketelak „Látódomb”, Korpádi-e. — Bazéd, Szabéd (Lgy.).

*Arum maculatum L. var. *intermedium* Schur (var. *gracile* (Unverricht) Engler) — Bonchida: Bánffy-park, Szamosjenői-e., Iklód „Hársaserdő”, Bonchida-Szék „Csanafü” (igen bőven!), „Váné-berke”. A kontyvirágot eddig sem Kolozsvár környékéről, sem a Mezőségről nem ismertük.

Orchis ustulata L. — Bonchida-Szék „Csanafű”, Szamosjenői-e.-Hársastető között, Cege „Újtó-v.” — Mojos (Lgy.). Gyakoribb az *O. coriophora* L. így Fejér, Kolozs, Cege, Pujon, Ombozelke, Vsztgothárd, Feketelak körül; Bazéd (Lgy.).

O. laxiflora Lam. ssp. *elegans* (Heuff.) Soó — saepius cum f. *Jávorcae* Soó (transitus ad ssp. *paluster* (Jacq.) A. et G.) — Szék „Csanafű-Reketfű”, Szék-Gyulatelke, Cege „Tisztás-v.” Ménlő felé, Vasassztiván-Göc, Fejér-Borsa „Vajas-kút” stb. — Bazéd, Szabéd, Mojos (Lgy.).

Platanthera bifolia (L.) Rich. — Fejérdi-e., Szék „Széki-h.”, Cege-Pujon „Tisztás-e.”. Szabéd (Lgy.). A Mezőség belséjében ritka (Búza, Mezőszilvás). Ritkák ott a *Cephalantherák* is, így *C. rubra* (Mezőszilvás — Lgy. Sárpatakot említi), *C. damascenium* (Szászbudak, újabban Hargita Bálványosváralján szedte), *C. longifolia* (Kékes).

**Epipactis helleborine* (L.) Cr. — Szamosjenői-e.

Neottia nidus-avis (L.) Rich. — Bonchida-Szék „Csanafű”, a terület belsejéből csak Mezőszilvásról közlik.

Quercus cerris L. és *Q. pubescens* Willd. I. old.

Ulmus scabra Mill. és *U. campestris* L. var. *suberosa* Mönch — Bonchida: Bánffy-park. Különben Pusztakamarásról közli Prodán (Câmpie 101).

Thesium ramosum Hayne — Feketelak „Látódomb”! — Sóspatak (Nyár.).

Aristolochia pallida Willd. — A Látódomb tetejének cserjéserdejében, Feketelak, ill. Vasassztgothárd felett. (Csak Frey MTK. XIII. 85 közli Kolozs és Kbós-ról.) Az *Asarum europaeum* L. viszont az összes szálerdőkben megtalálható, hasonlókép a *Polygonum dumetorum* L.

*Rumex sanguineus L. var. *viridis* (Sm.) Koch — Bonchida: Bánffy-park. — *R. paluster* Sm. — Szék. — *R. sinuatus* Nath. — Cege. — *R. confusus* (*crispus* × *patientia*) Simk. — Bonchida.

**Polygonum lapathifolium* L. ssp. *tomentosum* (Schrank) Danse — Bonchida: Szamospart.

Suaeda maritima (L.) Dum., *Salicornia europaea* L. és *Petrosimonia triandra* (Pall.) Simk. — Szék „Széki-tó“, az első kettő még Szék-Gyulatelke, *Suaeda*: Telekfarka-Apahida. *Polyneum majus* A. Br. — Kolozs, v. ö. Soó Kolozsv. fl. 652. *Atriplex litoralis* L. v. *serrata* (Huds.) Sm. Telekfarka—Apahida. *Moebringia trinervia* (L.) Clairv. — Bonchida: Bánffy-park, Bonchida-Szék „Csanafű“, Korpádi-e. Csak Sármásról köszölte Borza. Viszont a *Stellaria holostea* L. majdnem minden erdőben honos.

**Sagina procumbens* L. — Bonchida: Szamospart. *Dianthus glabriusculus* (Kit.) Borb. — Kiskályán: „Kistelek“. (Elterjedését I. Szücs AGH. V. 198–201, 233).

Viscaria vulgaris Bernh. — Fejérdi-e., Vsztgothárd „Ombuzi malom“.

Silene cucubalus Wibel, rendesen mint var. *latifolia* (Mill.) Soó — Fejér, Szamosjenő, Bonchida-Szék, Cege, Pujon, Feketelak-Vsztgothárd (itt *lus rubra* Ram. is), Korpád erdei. Bazéd, Szabéd, Mojos (Lgy.). — *S. nutans* L. Fejér, Bonchida-Szék „Csanafű“, Cege-Pujon, Vsztgothárd, Ombozelke, Kolozs erdei. — *S. nemoralis* W. et K. Lgy. Mojos és Bazédról említí.

Vaccaria pyramidata Medic. var. *grandiflora* (Fisch.) Čel. — Fejér, Szék, Cege, Apahida-Kályán „Méneshágó“. A Mezőségen ritkább gyom.

Helleborus purpurascens W. et K., *Anemone nemorosa* L., *A. ranuncuroides* L., *A. hepatica* L. és *Ranunculus auricomus* L. (s. l.) az összes Querceto-Carpinetumokban elterjedtek, így Fejér, Szamosjenő, Iklód, Bonchida, Szék, Vasassztegyed, Pujon, Cege, Vsztgothárd, Ombozelke, a Méneshágó, Kiskályán, Korpád és Kolozs erdeiben. — *A. hepatica* L. f. *multiloba* Hartm. Korpádi-e.

Isopyrum thalictroides L. valószínűleg hasonlóan, de csak tavaszi kirándulásainkon jegyezhettük, így Fejér, Bonchida, Szamosjenő, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék, Kolozs erdeiben, a nyári aszpektusban eltűnik. Bazéd (Lgy.).

Actaea spicata L. — Bonchida: Bánffy-park, Szamosjenő-e., Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Vszttegyed „Pujoni-h.“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Kiskályán „Somai-e.“, szálanként. Eddig Mezőszilvásról és Bánandról köztélték.

Aquilegia vulgaris L. Cege, erdős parkban elvadult.

Consolida orientalis (Gay.) Schröd. — Válaszút és Szamosjenő közt, *Galium spurium* f. *echinospermum* (Wallr.) Hay. (*G. infestum* W. et K.) —mal. Dóry Lajos mezőgazd. akadémiai tanár úr közlése szerint akciós búzával került 1943-ban Erdélybe (l. még Kolozsv. fl. 641).

Aconitum anthora L. — Szék „Széki-h.“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Apahida-Kályán „Méneshágó“, Korpádi-e., Kiskályán „Somai-e.“.

A. moldavicum Hacq. — Fejérdi-e., Kiskályán „Somai-e.“, Korpádi-e. Balázs (AGH. II. 18) említi: Kolozs, Berkenyes, Mócs, V. sztgothárd, Kékes, Szamosújvár, Borza még Pusztabakamarásról, Prodán Magyarszovát, Balá-Nagyercse környékéről, Nyár. a Méneshágói erdőből. Magam Kolozsvárott újabban a Bácsitorokban is szedtem hybridjével (*A. triste* Fisch.) együtt.

A. variegatum L. — Fejérdi-e. Lgy. szerint az *A. vulparia* Rchb. Bazédnél teremne.

Pulsatilla patens (L.) Mill. — Iklód „Hársastető“, a *P. australis* (Heuff.) Simk. ugyanott, Bonchida, Szék, Cege stb. szénafüvein gyakori. Lgy. említí: Bazéd, Szabéd, Mojos, Pókkakeresz, —f. *Jankae* (F. Schultz) Simk. — Iklód „Hársastető“.

Clematis integrifolia L. — Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Telekfarka-Apahida. Szabéd (Lgy.)

Ranunculus auricomus L. tr. *sibiricus* Glehn (*binatus-auricomus*) Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“, tr. *reniformis* Kitt. (*auricomus-binatus*) Szék „Széki-h.“, tr. *incisifolius* Rchb. (*auricomus-cassubicus*) Szamosjenői-e., Szék „Váné-berke“, Iklód „Hársastető“. —var. *binatus* (Kit.) Heuff. Bonchida: Bánffy-park.

R. cassubicus L. — Fejérdi-e., Bonchida: Szamosliget, Szamosjenői-e., Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“, Korpádi-e. —tr. *fallax* W. et Gr. (*cassubicus-auricomus*) Fejérdi-e. —tr. *silvicola* W. et Gr. (*binatus-cassubicus*) Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“. —tr. *pinguior* Rchb. (*cassubicus-binatus*) Bonchida-Szék „Csanafű“, Bonchida: Bánffy-park —tr. *gracilis* Schur (*cassubicus-flabellifolius*) Bonchida-Szék „Csanafű“.

Thalictrum aquilegiifolium L. — Fejérdi, Korpádi, Kiskályáni, Pujoni erdők, Feketelak „Látódomb“. Bazéd, Mojos Lgy.), Mezőzák (Nyár).

**Tb. minus* L. ssp. *elatum* (Jacq.) — Vsztgothárd „Ombuzi malom“, nagy (2–3 cm) levelű, hegyesfogú, feltűnő alak. —var. *ambigens* Jord. Korpádi-e. Legelterjedtebbek a var. *flexuosum* Wallr. és „v. majoriforme“ Nyár. (sec. Kolozsv. fl. 236) alakok.

Glauicum corniculatum (L.) Curt. var. *phoeniceum* (Cr.) DC. — Vsztgothárd „Látódomb“, Apahida. — Szabéd (Lgy.), Maroskece (Nyár.).

Corydalis cava (L.) Schweig. et Körte incl. *lus. albiflora* (Kit.) Rchb. — Szamosjenői-e. — Bazéd, Szabéd (Lgy.). — *C. solida* (L.) Sw. — Bonchida: Bánffy-park, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“. Szabéd (Lgy.) —var. *crenata* F. Schultz (*subintegra* Casp.) Bonchida: Bánffy-park, Iklód „Hársastető“. Mindkét *Corydalis* bizonnal elterjedt a Querceto-Carpinetumokban.

- Sisymbrium strictissimum* L. — Fejér, Cege.
Brassica elongata Ehrh. — Apahida-Kolozskara, Bonchida-Kisklód, Szék „Széki-h.“, Ördöngősfüzes, Pujon, Ombozelke, Mezőszava, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Feketelak „Látó-domb“. — Szabéd (Lgy.), Gerend, Faragó (Nyár.).³
- Rapistrum perenne* (L.) All. — Apahida-Kiskállyán, Cege, Vsztgothárd, Ombozelke, Mezőszava.
- Crambe tataria* Sebeők és alakjainak elterjedése I. Soó AGH. V. 158—160, új termőhely: Telekfarka-Apahida között a Fejér-völgy baloldalán *Carex humilis* gyepű *Prunus tenella* lejtőn; Szék „Széki-h.“; I. még 130 o.
- Rorippa islandica* (Oeder) Borb. — Bonchida: Szamospart, a *R. silvestris* var. *rivularis* Rchb. társaságában — Szamos-szítmiklós-Apahida (Csürös), Szabéd (Lgy.). — *R. amphibia* (L.) Bess. var. *aquatica* (L.) Fritsch — Cege „Tisztás-v.“ felett Ménlő felé, egyik példány valószínűleg *R. amphibia* × *austriaca*; — var. *variiifolia* (DC.) Rchb. Fejér felett, Cege: Kistó.
- Dentaria bulbifera* L. — Iklód „Hársastető“, Cege-Pujon „Tisztás-e.“.
- Arabis hirsuta* (L.) Scop. — Bonchida-Szék „Csanafű“. Szabéd (Lgy.) — *A. arenosa* L. — Szék „Váné-berke“, Mojos (Lgy.).
- Euclodium syriacum* (L.) R. Br. — Bonchida.
- Hesperis silvestris* Cr. — Bonchida-Szék „Csanafű“, Korpádi-e.
- Reseda luteola* L. — Fejér, Apahida. — Maroskece (Nyár.).
- Chrysosplenium alternifolium* L. — Bonchida: Szamosliget. A Mezőség belsejéből ismeretlen, viszont a *Sedum maximum* (L.) Hoffm. gyakori, így Fejér, Szamosjenő, Iklód „Hársastető“, Cege, Pujon, Vsztgothárd, Korpád, Kolozs erdeiben.
- Sorbus aucuparia* L. — Bonchida: Bánffy-park. — *S. torminalis* (L.) Cr. ugyanott; a Mezőségen ritkák, előbbi Báld és Mezőszilvás, utóbbi Szamosújvár és Teke erdeiből említik.
- Potentilla alba* L. — Fejér, Szamosjenő, Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“, Cege-Pujon „Tisztás-e.“; Pujon erdei, Kiskállyán „Kistelek“. — Mojos (Lgy.). — *P. supina* L. (*f. limosa* Bönnigh. és *f. elatior* Lehm. alakokban) Bonchida: Szamospart, Cege: Kis-tó. — *P. erecta* (L.) Räuschel — Fejér-e., Cege-Pujon „Tisztás-e.“, Vsztegyed erdeje. — *P. adscendens* W. et K. Cege, Vsztgothárd (var. *incisoserrata* Th. W.). — *P. recta* L. var. *pilosa* (Willd.) Led. Tisztáserdő széle Pujon felett, a var. *obscura* (Willd.) Koch elterjedt (pl. Vsztgothárd, Ombozelke). — *P. thuringiaca* Bernh. — Pujon. Mojos (Lgy.).

³ Nyugat felé még Sztána körül is.

- Waldsteinia geoides* Willd. — Fejér-e., Szék „Váné-berke“. *Rosa spinosissima* L. var. *pimpinellifolia* (L.) Braun — Apahidától keletre a Méneshágó felé (Harg.) — *R. micrantha* Sm. (és *R. dumetorum* Thuill.) a Pujoni-h. déli oldalán Ombozelke felett.
- Prunus padus* L. — Bonchida: Szamosliget. Fekete-Blattny I. 690 számos mezősgégi termőhelyét közli. — *P. fruticosa* Pall. — Fejér, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Mezőszava felett, Fekete-elak „Látó-domb“, részben *f. aucta* (Borb.) Jav. — Bala-Nagyercse. Szabéd-Mezőfele (Nyár.). — *P. tenella* Batsch (*P. nana* Stokes) — Telekfarka-Apahida, Apahida-Kállyán, Bonchida, Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Iklód „Hársastető“, Feketelak „Látó-domb“! Mojos (Lgy.).
- Cytisus leucotrichus* Schur var. *semielongatus* (Nyár.) — Bonchida-Kisiklód.
- Medicago varia* (*sativa* × *falcata*) Martyn — Bonchida-Kisklód.
- Trifolium medium* L. — Fejér, Szamosjenő, Iklód „Hársastető“, Szék, Cege, Pujon, Vsztgothárd, a Méneshágó, Korpád erdei. Bazéd (Lgy.). — *T. agrarium* L. Korpád!, Bazéd (Lgy.). — *T. rubens* L., *T. pannonicum* L., *T. ochroleucum* Huds. Bonchida, Iklód „Hársastető“, Szék, Cege, Pujon, Vsztgothárd-Feketelak szénafűvein.
- Astragalus monspessulanus* L. — Fejér, Bonchida „Hársastető“, „Csanafű“, Szék, Pujon, Ombozelke, Vsztgothárd-Feketelak, Apahida-Kállyán lejtőin, omlásain. Mojos, Bazéd (Lgy.).
- A. dasyanthus* Pall. — Szék „Széki-h.“; déli lejtők Mezőszava felett Vsztegyed felé. Maroskece, Mezőcsavás (Nyár.).
- A. austriacus* Jacq. — Apahida és a Méneshágó között a 4. kmkönél. Szabéd (Lgy.), Gerend, Kislekence (Nyár.). Előkerült Méra községnél a 436 magaslat száraz délnyugati lejtőjén is, *Brassica elongata*, *Cephalaria uralensis*, *Leontodon asper*, *Oxytropis pilosa*, *Sanguisorba muricata*, *Silene longiflora*, *Seseli osseum*, *Teucrium montanum* v. *subvillosum*, *Thymelaea*, *Jurinea transsilvanica*, *Rapistrum* társaságában.
- A. onobrychis* L. (rendesen *f. major* DC.) — Pujon, Ombozelke. Szabéd (Lgy.). — *A. glycyphyllos* L., *Lathyrus vernus* (L.) Bernh. és *L. niger* (L.) Bernh. a terület legtöbb zártabb erdejében (mint *Trifolium medium*).
- Oxytropis pilosa* (L.) DC. — Fejér, Bonchida-Kisiklód, Pujon, Vsztgothárd-Feketelak „Látó-domb“. Szabéd (Lgy.), Faragó-Körtekapú (Nyár.).
- Vicia sylvatica* L. — Fejér-e. — *V. dumetorum* L. — Iklód „Hársastető“, Fejér-e. Bazéd (Lgy.). — *V. cassubica* L. — Cege „Üjtó-v.“. Szabéd (Lgy.). — *V. cracca* L. ssp.

- tenuifolia* (Roth.) Gaud. — Feketelak „Látódomb“ — var. *transiens* Soó Fejérdi-e., Pujoni-e. — *V. pseudovillosa* Schur — Bonchida: Szamospart. — *V. striata* (Mönch) M. B. — Cege.
- Lathyrus paluster* L. — Vsztgothárd, a Hodostó felé.
- **L. Hallersteinii* Baumg. tr. *longipedunculatus* Nyárád. — *L. pratensis* L-hez közeledő alak. Füzesmikola, Szamosjenői-e.
- L. latifolius* L. — Cege „Újtó-v.“, Ombozelke, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ rendesen var. *brachypterus* (Alef.) Beck. — *L. pannonicus* (Kramer) Gärcke ssp. *collinus* (Ortm.) Soó — Iklód „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, a Mezőség belsejében nem láttam. Mojos, Szabéd (Lgy.).
- Geranium phaeum* L. — Szék „Váné-berke“, Cege „Blomberg-park“, Vsztgothárd „Vass-park“. — *G. Robertianum* L. Bonchida: Bánffy-park, Cege „Blomberg-park“, Vsztgothárd „Vass-park“. — Mojos (Lgy.). — *G. palustre* L. — Bonchida: Szamosliget, Szék „Váné-berke“, Fejérdi-e.
- **Oxalis acetosella* L. — Bonchida: Bánffy-park, Vsztgothárd „Vass-park“, valószínűleg csak behurcolva, miként az *O. stricta* L. is: Bonchida: Bánffy-park, Cege „Blomberg-park“.
- Linum flavum* L. — Fejér, Telekfarka-Apahida, Apahida-Kálýán, Bonchida-Kisiklód-Szék, Cege, Pujon, Ombozelke, Vsztgothárd, Feketelak körzetében. Szabéd (Lgy.) — *L. tenuifolium* L. — Fejér, Telekfarka-Apahida, Apahida-Kálýán, ill. Kkara, Kiskálýán, Bonchida-Kisiklód-Hársastető, Pujon, Ombozelke. Szabéd (Lgy.). — *L. hirsutum* L. — Apahida-Kkara, Iklód „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, Mezősava. Mojos (Lgy.), Maroskece, Gerend (Nyárád.). — *L. nervosum* W. et K. — Iklód „Hársastető“.
- Dictamnus albus* L. — Fejérdi-e., Szék „Széki-h.“. Mojos, Bazéd, Szabéd (Lgy.).
- Mercurialis perennis* L. — Fejérdi-e., Bonchida: Bánffy-park, Szék „Váné-berke“, Pujon, Vsztegyed erdei.
- Euphorbia amygdaloides* L. — Fejérdi-e., Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Kiskálýán „Somai-e.“, Korpádi és Kolozsi-e. — *E. angulata* Jacq. — Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“. Szék „Váné-berke“, „Széki-h.“, Cege-Pujon „Tisztásérő“, Feketelak „Látódomb“, Korpádi-e. Mojos (Lgy.), Balavásár, Mezőpanit (Nyárád.). — *E. villosa* W. et K. Szamosjenői-e., Szék „Váné-berke“, Cege „Újtó-v.“, Feketelak „Látódomb“ — *E. polychroma* Kern. — Szamosjenői-e., Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“. Mojos, Szabéd (Lgy.) — *E. cyparissias* L. var. *serotina* Schur Bonchida-Szék „Csanafű“, Kiskálýán.
- Impatiens noli-tangere* L. — Bonchida: Bánffy-park.

- Tilia argentea* Desf. — Fejérdi-e. (nagyon lekopaszodó, talán hybridogen alakja, új a kolozsvári flóraterületre), Fekete-Blattny I. 690. Kékesről és Bazédról közli, Wagner (Kert. Akad. Közl. XII. 1941.) térképe 3 helyről jelzi.
- Tilia platyphyllos* Scop. — Iklód „Hársastető“, Lgy. Mojosról említi, spontán?
- Hypericum hirsutum* L. — Fejérdi-e., Szék „Váné-berke“, Cege-Pujon „Tisztás-e.“, Pujoni-h., Korpádi-e. Szabéd, Mezőbánd (Lgy.). — *H. montanum* L. var. *scabrum* Koch (*elegantissimum* Cr.) Fejérdi-e., Bazéd, Mezőbánd (Lgy.).
- Viola mirabilis* L. — Fejérdi-e., Szék „Váné-berke“, Széki-h., Pujoni-e., Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Kiskálýán „Somai-e.“. Bazéd, Sárpatak, Pókakeresztur (Lgy.). — *V. sylvatica* Fr. rendesen mint *tr. intermedia* Rchb. (*nemorosa* N. W. M.) a legtöbb zírt erdőben (pl. Fejérdi-e., Bonchida: Bánffy-park, Bonchida-Szék: „Csanafű“, „Váné-berke“, Iklód „Hársastető“, Cege-Pujon „Tisztás-e.“, Pujon, Vszttegyed erdei, Méneshágói-e., Kiskálýán „Somai-e.“ stb. Mojos (Lgy.). A koratavaszi erdei ibolyák elterjedése még megállapítandó, Lgy. *V. cyanea* és *V. odorata* közül Bazéd és Szabédról.
- Daphne mezereum* L. — Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Kiskálýán „Somai-e.“, Kolozsi-e. Bala-Nagyercse (Nyárád.). A *D. cneorum*ot csak a' Mezőség széléről (apahidai Csuhahegy!), Prodán Câmpie 142, 128) ismerjük.
- Thymelaea passerina* (L.) Coss. — Apahida-Méneshágó, Kiskálýán. Szabéd, Dengeleg (Lgy.).
- Lythrum hyssopifolia* L. — Apahida-Kálýán „Méneshágó-erdeje“. Bazéd (Lgy.). Katona-Kiscég, Maroskece-Mludas (Nyárád.). Szamossztmiklós-Apahida (Csürös). A Mezőségen elég ritka. — *L. virgatum* L. — Apahida-Korpád. Maroskece-Mludas (Nyárád.).
- Hedera helix* L. — Fejérdi-e., Apahida-Kálýán „Méneshágói-e.“.
- Sanicula europaea* L. — Pujoni-e., Vsztegyed „Pujonh.“-e. A Mezőség belsejéből eddig ismeretlen volt.
- Chaerophyllum aromaticum* L. — Fejérdi-e., Bonchida-Szék „Csanafű“, Cege „Újtó-v.“, Kiskálýán „Somai-e.“. — *Aegopodium podagraria* L. a *Querceto-Carpinetumok* elterjedt, gyakran faciesképző (pl. Szamosjenői-e., Hársastető, Ombuzi malom erdeje) növénye.
- Trinia kitaibelii* MB. — Telekfarka-Apahida, Bonchida-Kisiklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Cege „Újtó-v.“, „Tisztás-v.“, Ombozelke. Bazéd (Lgy.), Faragó-Nagynyulas, Ba'a Nagyercse (Nyárád.).
- Seseli gracile* W. et K. — Szék „Széki-h.“. — *S. varium* Trev. Apahida-Kálýán, Méneshágói-e.
- Oenanthe banatica* Heuff. — Bonchida: Szamosliget.

- Ferulago silvatica* (Bess.) Rehb. — Fejérd, Iklód „Hársastető“, Cege „Tisztás-v.“, Feketelak „Látódomb“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Pujon, Vsztegyed, Kiskályán erdei. Bazéd (Lgy.).
- Silaum peucedanoides* (M. B.) Kern. — Apahida-Kályán „Ménesshágói-e, Kistelek, Korpádi-e.
- Peucedanum palustre* (L.) Mönch. — Vsztgothárd, a Hodostó felé. — *P. cervaria* (L.) Lap. — Iklód, „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, Cege „Újtó-v.“, Pujoni-e, Feketelak „Látódomb“, Kiskályán „Kistelek“. Bazéd (Lgy.). — *P. tauricum* M. B. (*P. Rocabelianum* auct.). Elterjedéséről I. Soó AGH. V. 161—2, 181, új adatok: Szabéd, Bazéd (Lgy.).
- Heracleum sphondylium* L. A Mezőség legtöbb erdejében (Fejér, Bonchida, Hársastető, Szék, Cege, Pujon, Vsztgothárd, Feketelak, Korpád, Kolozs, Bazéd erdei, a *Laserpitium latifolium* L. ritkább (Fejér, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“, Feketelak „Látódomb“, Kiskályán, Kolozs erdei, Bazéd (Lgy.).
- Gentiana cruciata* L. — Fejérdi-e, Cege „Újtó-v.“. Szabéd (Lgy.) Bazédről *G. pneumonanthe* L-t említi.
- Vinca herbacea* W. et K. incl. *f. latifolia* Wierzb. — Bonchida-Kisiklód. Mojos, Szabéd, Bazéd (Lgy.).
- Sympytum tuberosum* L. ssp. *rodosum* (Schur) Soó, *Pulmonaria mollissima* Kern. és *P. officinalis* L. ssp. *obscura* (Dum.) Murb. a Querceto-Carpinetum erdőkben elterjedtek, az utolsót Cege, Feketelak, Korpád és Kolozs erdeiben nem látottam.
- Myosotis sparsiflora* Mik. — Bonchida: Bánffy-park.
- Lithospermum purpuro-coeruleum* L. — Szamosjenői-e., Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“. Mojos, Szabéd (Lgy.), Mezőbánd (Nyár.).
- Echium rubrum* Jacq. — Cege „Újtó-v.“, Feketelak „Látódomb“, Bonchida-Kisiklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“. Mojos (Lgy.), Faragó-Nagynyulas (Nyár.).
- Teucrium montanum* L. tr. *subvillosum* Soó — Bonchida-Kisiklód, Apahida-Kályán.
- Ajuga Laxmanni* (L.) Benth. — Fejér, Telekfarka-Apahida, Bonchida-Kisiklód, „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Feketelak „Látódomb“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Ombozelke felett stb. Mojos, Szabéd (Lgy.), Sóspatak (Nyár.). — *A. reptans* L. — Fejér, Bonchida: Bánffy-park, Szamosjenő, Szék, Cege, Pujon, Vsztegyed, Korpád, Kolozs, Kiskályán erdei.
- Prunella grandiflora* (L.) Jacq. — Bonchida-Szék „Csanafű“, „Hársas-e“, Cege „Újtó-v.“, Pujon, Kiskályán „Kistelek“, Korpád. — *P. grandiflora* × *laciniata* (*f. bicolor* Beck

- és *f. variabilis* Beck) Iklód „Hársas-e“, Cege „Újtó-v.“ a szülőkkel. — *P. vulgaris* × *laciniata* (*P. pinnatifida* Pers.) Bonchida-Kisiklód, Cege „Újtó-v.“.
- Pblomis tuberosa* L. — Bonchida-Kisiklód, Szamosjenői-e., „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, Ombozelke, Korpád stb. Bala, Mezőcsávás, Faragó-Nagynyulas (Nyár.), Bazéd, Szabéd (Lgy.).
- Melittis melissophyllum* L., *Origunum vulgare* L., *Satureja vulgaris* (L.) Fritsch a Mezőség tölgyeseiben, cserjéseiben, még a *Galeopsis pubescens* Bess. zártabb erdők lakója (pl. Bonchida, Cege, Vsztgothárd, Pujon, Ménesshágó, Kiskályán, Korpád, Kolozs erdei).
- Lamium maculatum* L. — Bonchida: Bánffy-park, Vsztgothárd „Vass-park“, „Ombuzi malom“ erdeje, Szamosliget, Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“. Szabéd (Lgy.). — *L. galeobdolon* (L.) Nath. — Fejérdi-e. (*var. vulgare* (Pers.) Briq.), Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“, Cege-Pujon „Tisztás-e“, Vsztegyed „Pujoni-h.“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Apahida-Kályán, Ménesshágó-e., „Somai-e.“.
- Stachys sylvatica* L. — Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, „Váné-berke“, Korpádi-e. — *S. officinalis* (L.) Trev. *var. stricta* (Ait.) Rouy. Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Kiskályán „Kistelek“, non typ: Bonchida-Szék „Csanafű“. — *Salvia glutinosa* L. — Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje. Prodán Szamosújvárról (Câmpie 100), Janka Vsztgothárdról (Linnaea XXX. 594) közli.
- S. nutans* L.⁴ Elterjedése I. Soó AGH. V. 165—6, 179, új adatok: Telekfarka-Apahida, Bonchida-Kisiklód, „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Pujon és Ombozelke felett, Apahida-Kályán, — *f. pseudopendula* Schur Széki-h., Pujon. — *S. transsilvanica* Schur. Elterjedése I. Soó AGH. V. 165, 182, új adatok: Bonchida-Kisiklód, Ombozelke felett, Kiskályán „Kistelek“ déli lejtői. — *S. pratensis* L. *var. dumetorum* Andr.?: Bonchida-Kisiklód, Szék „Széki-h.“. — *S. betonicifolia* (*nutans* × *nemorosa*) I. Soó AGH. V. 167, új adat Apahida-Kályán, a 4. km-könél.
- Physalis alkekengi* L. — Szék „Váné-berke“.
- Linaria Kocianovichii* Asch. — Telekfarka, Bonchida-Kisiklód. Elterjedését I. Tatár AGH. II. 100, 126. V. ö. még Nyár.—Soó Kolozsv. fl. 470—1, Nyár. Acta Botan. Szeged I. 108, Soó Székelyf. fl. Suppl. 44.

⁴ *S. nutans* L. *Ius. lilacina* Soó (floribus pallide lilacinis), *S. nemorosa* L. *Ius. albiflora* Schur, *Ius. elővölgynensis* Soó (fl. pallide lilacinis; apud *Ius. badacsoniensis* Soó roseis), *S. pratensis* L. *Ius. rosea* Bgt. mind az Elővölgynben, utóbbi Cege „Újtóvölgyn“ is.

Scrophularia nodosa L. f. *glandulosa* (Schustl.) Soó és *Veronica chamaedrys* L., *Digitalis grandiflora* Mill. és *Melampyrum bifariense* Kern. ssp. *Römeri* (Ronn.) Soó a Mezőség tölgyes erdeiben és azok cserjéseiben elég gyakoriak. — *S. Scopolii* Hoppe Cege, Vsztgothárd.

Veronica officinalis L. — Szamosjenői-e., Vszttegyed „Pujoni-h.“, Korpádi-e. — *V. teucrium* L. Cege „Újtó-v.“, Pujoni-e., Feketelak „Látódomb“, Szék „Váné-berke“, Bala-Pusztalmás (Nyár.). — *V. austriaca* L. — Bonchida-Szék „Csanafű“, Bonchida-Kisiklód, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Szabéd, Bala-Pusztalmás, Nagynyulas, Mezőfele (Nyár.). — *V. spuria* L. ssp. *foliosa* (W. et K.) Härle — Kiskálýán „Kistelek“. — *V. longifolia* L. var. *media* (Schrad.) Koch — Korpádi-e.

Melampyrum cristatum L. ssp. *Ronnigeri* (Pöverl.) Ronn. — Cege „Újtó-v.“. — *M. bifariense* Kern. ssp. *Kümmerlei* Soó — Feketelak „Látódomb“, non typ: Bonchida-Szék „Csanafű“. — *M. barbatum* W. et K. Cege, gyom (egyetlen pld.). — *M. arvense* L. ssp. *pseudobarbatum* (Schur) Wettst. szénafüveken általánosan elterjedt.

Euphrasia Rostkorianae Hayne var. *minoriflora* Borb. Cege „Újtó-v.“. Bazéd (Lgy.), Bala-Pusztalmás (Nyár.). — *E. officinalis* L. (*E. stricta* Host) Cege „Tisztás-v.“ feje, Pujoni-e., Kiskálýán „Kistelek“.

Rhinanthus glaber Lam. ssp. *bosnensis* (Behr. et Stern.) Soó var. *siculorum* Soó Bonchida: Bánffy-park, Apahida-Kálýán. — *Rh. rumelicus* Vel. a szénafüveken elterjedt, a typus és var. *Simonkaianus* Soó (pl. Bonchida-Szék, Cege, Vsztgothárd körül), ssp. *abbreviatus* (Murb.) Soó és ssp. *Wagneri* (Degen) Soó Apahidától keletre var. *anceps* (Behr.) Maly Bonchida-Szék „Csanafű“.

Pedicularis comosa L. ssp. *campestris* (Griseb. et Sch.) Jáv. Míg ez a szép növény a Kolozsvári Szénafüvek egyik legelterjedtebb virága, a Mezőség belséjében hiányzik, nem láttam már a Borsavölgyben, Bonchida-Szék vidékén, vagy Kolozs körül sem.

Orobanche lutea Baumg. — Cege „Újtó-v.“, Kiskálýán „Kistelek“. Mezőzáh (Nyár.). — *O. alba* Steph. Gyakori, a f. *rubra* Hook Bonchida-Kisiklód.

**O. reticulata* Wallr. — Apahida-Kálýán. — *Plantago Cornuti* Gouan. Elterjedése Soó AGH. 167—8, 182, új termőhelyei: Szék-Gyulatelke (*Triglochin maritimum*-*Aster triplolum* ass.-ban), Fejér-Telekfarka (*Puccinellietum limosae*).

Asperula tinctoria L. (var. *intermedia* Simk.) — Apahida, Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“, Cege „Újtó-v.“, Feketelak „Látódomb“. — *A. glauca* (L.) Bess. — Fejér, Telekfarka-Apahida, Apahida-Kálýán, Bon-

hida-Kisiklód-„Hársastető“, Szék „Széki-h.“, On;boztelek. Mojos, Szabéd (Lgy.) gyakran var. *hirsuta* Wallr. — *A. rivalis* Sibth. et Sm. Vsztgothárd, a Hodostó felé.

Galium vernum (L.) Scop., *G. Schultesii* Vest és *G. aparine* L. a Mezőség erdeiben gyakoriak, a *G. Schultesii* helyenként tömeges (pl. Pujon erdeiben), var. *angustijolium* (Heuff.) Soó Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, együtt a

**G. pseudaristatum* Schur-ral, amely eddig a Mezőségről ismertetlen volt.

G. boreale L. — Iklód „Hársastető“, Bonchida-Szék „Csanafű“ (transit ad *G. rubioidem*: f. *angustatum* Nyár.) — *G. rubioides* L. Szamosjenői-e., Hársastető, Bonchida-Szék „Csanafű“ — var. *pseudorubioides* (Schur) Simk. Pujoni-e., Korpádi-e. — *G. palustre* L. ad var. *maximum* (Moris) H. Br. verg. Bonchida: Szamosliget, Vsztgothárd, a Hodostó felé. — *G. mollugo* L. ssp. *elatum* (Thuill.) Lange f. *brevifrons* Borb. Apahida-Kálýán, Szék „Széki-h.“ — var. *nemorosum* (Wierzb.) Bonchida-Szék „Csanafű“.

Lonicera xylosteum L. — Fejérdi-e., Bonchida: Bánffy-park, Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“, Apahida-Kiskálýán „Méneshágói-e.“, „Somai-e.“.

**Adoxa moschatellina* L. — Iklód „Hársastető“.

Valeriana officinalis L. a Mezőségen ritka, a var. *altissima* (Horn.) Koch Bonchida: Bánffy-park.

Cephalaria uralensis (Murr.) R. et Sch. — Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Mezőszava Omboztelek felett, Telkfarka-Apahida. Bazéd, Szabéd (Lgy.).

*Dipsacus pilosus L. — Bonchida: Szamosliget.

Succisa pratensis Mönch var. *glabrata* Schott — Cege „Tisztás-e.“ szélei, Mezőménés (Lgy.).

Knautia arvensis (L.) Coult var. *glandulifera* (Schur) Gremlilus. *floribus pallide lilacinis*. Feketelak „Látódomb“ szakadásának agyagfalán.

Asyneuma canescens (W. et K.) Gr. et Sch. — Iklód „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, Cege „Újtó-v.“, Apahida-Kálýán „Méneshágói-e.“, Korpádi-e. Bazéd (Lgy.).

Campanula sibirica L. szénafüvekben gyakori. — *C. glomerata* L. Szamosjenői-e., Iklód „Hársastető“, Szék „Váné-berke“, Szék „Széki-h.“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ stb. Bazéd, Szabéd (Lgy.). — *C. cervicaria* L. — Fejérdi-e., Iklód „Hársastető“, Cege „Újtó-v.“, Pujoni-e. Szabéd (Lgy.), Bala (Nyár.). — *C. bononiensis* L. — Fejérdi-e., Kiskálýán „Kistelek“. Bazéd, Szabéd (Lgy.). — *C. rapunculoides* L. a Mezőség tölgysesében (pl. Fejér, Bonchida, Szék, Pujon, Vsztgothárd, Vszttegyed, Apahida-Kálýán, Korpád, Kolozs, Szabéd) gyakori. — *C. trachelium* L. — Fejérdi-e., Szék „Váné-berke“, Korpádi-e., Kiskálýán „Somai-e.“. Bazéd, Szabéd (Lgy.), Bala-Nagyercse (Nyár.).

**Solidago canadensis* L. — Bonchida: Szamosliget. Kolozsvárott is a Szamosparton és a Malomárok mellett (*Impatiens Roylei*-vel).

**S. gigantea* Ait. var. *leiophylla* Fernald (*S. serotina* auct.) — Szamoszstmklos és Apahida között a Szamos partján bőven.

*Stenactis annua (L.) Nees! — Bonchida: Bánffy-park.

Antennaria dioica (L.) Gárt. — Kiskályán „Kistelek“. — *Gnaphalium silvaticum* L. Pókakeresztről Lengyel említi, korábban Prodán Kékesről közli.

Inula helenium L. — Fejérdi-e., Szamosjenői-e., Bonchida-Szék „Csanafű“. Maroscsúcs (Nyár.). — *I. germanica* L. — Telekfarka-Apahida, Feketelak „Látódomb“, Korpád. — *I. hirta* L. és *I. salicina* L. (mint var. *subhirta* C. A. Mey és var. *aspera* (Poir.) Beck) szérafüveken gyakoriak, *I. ensifolia* L. ritkább: Telekfarka-Apahida, Pujon felett, Szék „Széki-h.“. — *I. hybrida* (*germanica* × *ensifolia*) Baumg. et var. *pseudoenrifloris* Schur Telekfarka-Apahida, a Crambeval Gerend (Nyár.). — *I. Vrabeliana* (*salicina* var. *aspera* × *ensifolia*) Kern. f. *Neilreichii* Beck. Szék „Széki-h.“.

Rudbeckia laciniata L. Bonchida: Szamosliget.

Anthemis tinctoria L. — Szék „Széki-h.“, Cege „Üjtő-v.“. Bazéd, Szabéd (Lgy.), Bala (Nyár.). Még Janka hiányzónak mondja a Mezősgről, újabban többen közölték.

Matricaria matricarioides (Less.) Port. Újabban még a félreeső mezősgégi falvak utcáin is megjelenik, pl. Cege, Vsztgothárd. — *Chrysanthemum corymbosum* L. erdőkben, cserjésekben gyakori, az egész bejárt területen.

Artemisia pontica L. az omlások, suvadások megkötésének ural-kodó növénye (Telekfarka-Anahida, Apahida-Kiskálván, Pujon, Vsztgothárd-Feketelak, Ombozelke-Mezőszava felett, Bonchida-Kisiklód stb. Bazéd, Szabéd (Lgy.).

**Petasites hybridus* (L.) G. M. Sch. — Bonchida: Bánffy-park, Szamosliget. Mezőszabad (Lgy.).

Doronicum hungaricum (Sadler) Rchb. — Pujoni-e., Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje. Szabéd, Beresztelke (Lgy.).

Senecio umbrosus W. et K. — Fejérdi-e., Szamosjenői-e. Szovátai *S. doria* adatom (v. ö. Székelyf. fl. 129) is ide tartozik. E növényt eddig Erdélyből ritkának tartottuk. Simonkai a korábbi adatok javarészét a *S. doria*hoz vonta, Janka Vsztgothárd-Feketelak adatát kétségbenvonta. Utóbbit biztosan *S. umbrosus* (Látódomb!). Terem a Kolozsvári Szérafüveken (Elővölgyi Koporsó!), valószínűleg Kolozs, Bós, Berkenyes körül (Freyn), továbbá Szováta-Parajd vidékén, a Tölgyes- és Békásszorosban.

S. fluviatilis Wallr. — Bonchida: Szamosliget.

S. silvaticus L. a cegei Tisztás-e. írtásában. (Prodán — Câmpie 101 — Kékesről említi). Lengyel Szabédről felismeri a Mezőség belsejében ritka *S. integrifolius* (L.) Clairv., *S. erucifolius* L. var. *angustifolius* DC. (*tenuifolius* Jacq.) és *S. nemorensis* L. fajokat.

Echinops sphaerocephalus L. — Iklód „Hársastető“. Pusztakamarás, Maroskece (Nyár.). Lgy. *E. commutatus* Jur. t említ Bazéd, Mezőménésről.

Xeranthemum foetidum Mönch. — A Mezőség ritka növénye. Kiskályán „Kistelek“ déli lejtői, *Stipa Lessingianás* lejtők Ombozelke felett.

Carlina vulgaris L. ssp. *intermedia* (Schur) Hay. — Bonchida-Kisiklód, Szék „Széki-h.“. Szabéd (Lgy. sub *C. vulgaris*).

Jurinea transsilvanica (Spr.) Schur. — Elterjedése I. Soó AGH. V. 169—172, 183. Új termőhelyek: Szék „Széki-h.“ (j. Nyárádyana Soó), Pujon felett, Cege „Tisztásvölgy“ Ménlő felé, Feketelak „Látódomb“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Ombozelke és Mezőszava felett (e területen keskeny — és széles, ép — és kevertlevelű alakok) *f. integrifolia* et *f. heterophylla* Schur — Apahida-Kályán (f. Nyárádyana). — *tr. paracetomentosa* Nyár. Fejérdi-v. Mojos (Lgy.). Nyugat felé még Sztánánál is.

Carduus hamulosus Ehrh. — Bonchida-Szék „Csanafű“, Bonchida-Kisiklód, „Hársastető“, Szék „Széki-h.“, Pujon felett, Feketelak „Látódomb“, Ombozelke és Mezőszava felett, Apahida-Kályán. Szabéd (Lgy.), Bala, Kutyfalva-Radvót (Nyár.). — *C. pseudohamulosus* (*hamulosus* × *acanthoides*) Schur Bonchida-Szék „Csanafű“. — *C. crispus* L. Bonchida: Szamosliget, Bonchida-Szék „Csanafű“, Vsztgothárd „Ombuzi malom“ erdeje, Korpádi-e.

Cirsium pannonicum (L. f.) Lk. — Fejér, Szamosjenői-e., „Hársastető“, Cege „Üjtő-v.“, Feketelak „Látódomb“, Korpád. Szabéd (Lgy.), Bala (Nyár.). — *C. oleraceum* (L.) Scop. — Bonchida: Szamosliget.

Crupina vulgaris Cass. — Szék „Széki-h.“, Ombozelke felett. Szabéd (Lgy.). — *Serratula radiata* (W. et K.) M. B. — Szék „Széki-h.“, Feketelak „Látódomb“. Bazéd, Szabéd (Lgy.).

Centaurea axillaris Willd. — Iklód „Hársastető“, Pujon felett, Pujoni-e. (*f. pseudaxillaris* Dostal), Feketelak „Látódomb“, Kiskályán „Kistelek“ (typus), különben verg. ad ssp. *stricta* (W. et K.).

Lapsana communis L. — Fejérdi-e., Bonchida: Bánffy-park, Szamosliget, Bonchida-Szék „Csanafű“, Cege, Pujon, Vsztgothárd, Apahida-Kályán, Korpád erdei.

Chondrilla juncea L. — Vsztgothárd, Feketelak „Látódomb“. Marosludas, Marosugra-Kerelősztpál (Nyár.).

Leontodon asper W. et K. — Telekfarka-Apahida, Apahida-Kályán, Bonchida-Kisiklód, Szék „Széki-h.“, Pujon, Feketelak, Vsztgothárd „Ombuzi malom“, Omboztelek stb. — *L. hispidus* L. ssp. *danubialis* (Jacq.) Soó — Fejérd, Kis-kályán „Kistelek“.

Scorzonera purpurea L. — Szék „Széki-h.“, Cege „Újtó-v.“, Feketelak „Látódomb“, Pujoni-e. Mojos, Szabéd (Lgy.), Bala, Faragó-Nagynyulas (Nyár.). — *S. hispanica* L. Fejérd, Telekfarka-Apahida, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szék „Széki-h.“. Bazéd, Szabéd (Lgy.).

Hypochaeris maculata L. Szénafüveken gyakori (pl. Bonchida, Cege, Vsztgothárd, Feketelak, Pujon, Bazéd, Szabéd stb.), „Blomberg-park“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szamosjenői-e. *H. radicata* L. Cege-Pujon „Tisztás-e.“.

Mycelis muralis (L.) Dum. — Bonchida: Bánffy-park, Cege „Blomberg-park“, Bonchida-Szék „Csanafű“, Szamosjenői-e.

Lactuca quercina L. — Korpádi-e. Bazéd (Lgy.). — *L. Chaixii* Vill. Pujon, Vszttegyed, Vsztgothárd erdei, Kiskályán „Somai-e“, Korpádi-e. Szabéd (Lgy.).

Hieracium praecurrens Vukot. Cege-Pujon „Tisztás-e.“. Az Eu-hieraciumok, a *H. sabaudum* és *H. umbellatum* kivételével ritkák a Mezőségen.

Rövidítések: Lgy.: Lengyel, Nyár.: Nyárády, e: erdő, erdeje, h.: hegység, v.: völgy(-e), Vszt = Vasasszent, M = Mező, Magyar.

A terület legnagyobb részét Hargitai Zoltán egy. m. tanár, adjunktus társaságában jártam be, több érdekes növényt ő talált meg, az Apahida körüli kirándulásokon még Csóngor Győző tanársegéd működött közre. A kiskályáni adatok kettőjük gyűjtései. Felhasználtam továbbá Lengyel Géza kísérletügyi igazgatót, egyet. m. tanár kéziratos régi mezősségi gyűjtéseiről, amelyet szíves volt rendelkezésemre bocsátani. Nyárády E. Gy. mezősségi adatait a kolozsvári egyetemi vagy saját herbáriumából merítettem. Valamennyüknek ez úton is köszönetet mondok.

Ugyancsak ez alkalommal hálás köszönettel emlékezem meg mezősségi kirándulásaink kedves vendéglátó gazdáiról, gróf Bánffy Miklós őnagyméltósága, báró Blomberg Frigyes és gróf Wass Endre földbirtokos urakról, Bonchida, Cege és Vasasszentgotthárd kastélyainak urairól.

Apahida,
n, Fekete-
stb. — L.
érd, Kis-
„Újtó-v.“,
l (L g y.),
ca L. Fe-
fű“, Szék

Bonchida,
béd stb.),
hosjenői-e.

ark, Cege
hosjenői-e.
L. Chaixii
lyán „So-

Az Eu-
kivétele-

e: erdő,
= Mező,

egy. m.
s növényt
Csongor
tok kettő-
z a kísér-
égi gyűj-
i. Nyá-
remi vagy
úton is

ezem meg
óf Bánffy
róf Wass
sszentgot-

Zur Kenntnis der Flora der Mezőség.

Von Prof. R. v. SOÓ.

Die Mezőség ist das Waldsteppengebiet des Siebenbürgischen Beckens, vom Verf. Florenbezirk **Praerossicum** genannt. Ihre Grenzen sind auf der Florenkarte Ungarns noch provisorisch. Das pflanzengeographische Praerossicum fällt nicht mit dem historisch-geographischen Begriff Mezőség vollkommen zusammen. Geschlossene *Fraxino-Carpinion* oder mit Buchen gemischte Hainbuchenwälder der Nordabhänge wechseln sich mosaikartig mit den Steppenwiesen der Südhänge und der Steppenvegetation der steilen, rutschenden Sturzhänge, so besonders in der nordwestlichen Hälfte der Mezőség. Während etwa 16 pontische und endemische Steppenpflanzen nur innerhalb der Grenzen des Praerossicum gedeihen, treten andere auch im südlichen Teil des siebenbürgischen Beckens auf. (Aufzählung S. 100—1.) Seltener Bäume sind im Praerossicum: Buche, Zerreiche, Bergulme, Birke, Bergahorn und Spitzahorn, Silberlinde. Als dealpin-montane Arten sind zu nennen: *Coeloglossum viride*, *Treunsteinera globosa*, *Scleranthus uncinatus*, *Trollius europaeus*, *Aconitum moldavicum*, *Delphinium Simoňkaianum*, *Dentaria glandulosa*, *Monotropa hypopitys*, *Ranunculus lanuginosus* und einige Farne, die ebenso, wie Flaumeiche, Zerreiche und Singgrün (*Vinca minor*) viel verbreiteter sind, als von Prodán (Flora Cămpiei Ardelene) angegeben wird. Die Aufzählung enthält zahlreiche neue Angaben zur Kenntnis der Flora der Mezőség, bes. deren nordwestlichen Teiles, die mit * bezeichneten sind für die Flora des Gebiets neu.

Über das Problem Mezőség vgl. Soó: Geobotanische Monographie von Kolozsvár 1927, S. 50—53, 130 ff. ferner in Acta Geobot. Hung. V. 141—183, Hargitai in Scripta Bot. I. 130, II. 64. usw.